

Eesti standardid

Standardi tähis	Standardi nimetus
EVS 8:2008¹ <i>Asendab standardi EVS 8:2000 Avaldatud eesti keeles</i>	Infotehnoloogia reeglid eesti keele ja kultuuri keskkonnas Standardi uustöötuse peamine eesmärk on Eesti ja eesti keele kultuuri- andmestiku, lokaadi, võimalikult üldistatud esitamine, et tagada standardi pikaajaline kasutus. Erinevalt standardist eelmisest väljaandest EVS 8:2000 on uustöötlus täielikult Unicode'i-keskne (vastab ISO standardile ISO/IEC 10646), mainides piiratuid kooditabeleid vaid soovitusena, milliseid neist eelistada vananenud ja piiratud tarkvarakeskkonnas. Muutmata kujul kordab EVS 8:2007 osa ESET1 (Eestis kasutatav ladina tähtede valik), mis samuti eeldab ühebaaside kooditabelite asemel märksa laiemat tähevalikut kasutamist.
EVS 882-1:2006	Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendielemendid ja vorminõuded. Osa 1: Kiri Käesolev standard esitab kirja kui dokumendi elementide loetelu, elementide määratlused ja selgitused, elementide vormistamise nõuded ja asukoha kirjal. Standard käsitleb kirjuna paberkandjal kirja, e-kirja ja selle manusena lisatavat kirja. Standardi on järgmised lisad: Lisa A (normatiivlisa) Kirja esitusvorm A4 plangil; Lisa B (normatiivlisa) E-kirja esitusvorm; Lisa C (normatiivlisa) Kirja näidisvorming Lisa D (normatiivlisa) E-kirja näidisvorming Lisa E (teatmelisa) Kirja vormistamise näide A4 plangil Lisad F ja G (teatmelisad), mis esitavad e-kirja vormistamise näidised.
EVS-EN ISO 3166-1:2007 <i>Asendab standardi EVS-EN ISO 3166-1:2000 Avaldatud eesti keeles (et)</i>	Maade ja nende jaotiste nimetuste tähised. Osa 1: Maatähised EN ISO 3166 osa 1 on mõeldud kasutamiseks mis tahes rakendustes, kus kehtivaid maade nimesid on vaja esitada kodeeritult; see sisaldab ka standardi rakendamise ja haldamise juhised. Sisaldab maanimetusi koos riiginimetusega, maade 2- ja 3-tähelisi tähiseid, maade numbertähiseid ning keeletähiseid.
EVS-EN ISO 9706:2001 <i>Avaldatud jõustumisteade, standard kättesaadav inglise keeles (en)</i>	Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendipaber. Nõuded pikaajaliseks säilitamiseks Specifies the requirements for permanent paper intended for documents given in terms of minimum strength measured by a tear test, minimum content of substance (such as calcium carbonate) that neutralize acid action measured by the alkali reserve, maximum content of easily oxidized material measured by the kappa number, maximum and minimum pH values of a cold water extract of the paper. Is applicable to unprinted papers. Is not applicable to boards.

¹ Koostanud EVS/TK 4 "Infotehnoloogia".

EVS-ISO 1086:2006

Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatu tiitelleht

Käesolev standard sätestab raamatu tiitellehele trükitavad andmed ja viisi, kuidas need andmed peavad olema esitatud ning paigutatud tiitellehe esiküljel, tiitellehe pöördel ja eestiitellehel. Standardi eesmärk on aidata kirjastajatel koostada tiitellehti, mis soodustavad kasutajatel (nt raamatumüüjad, dokumentalistid, autorid, bibliograafid, kataloogijad, andmebaasikoostajad) trükise ühemõttelist kirjeldamist ja viitamist.

Käesoleva standardi mõistes on raamatuteks monograafiad, kogumikud, õppematerjalid (õpikud, töövihikud jm), pildilised väljaanded (kunsti- ja fotoalbumid, värvimisraamatud), atlased, väitekirjad, konverentsikogumikud, teaduslikud ja tehnilised aruanded, kalender-teatmikud, aasta-raamatud, toimetised, noodid jms.

Neid võib publitseerida üksikteostena, mitmeköiteliste väljaannetena või sarja osadena.

EVS-ISO 2108:2006

Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatu standardnumber (ISBN)

Käesoleva standardi eesmärk on kehtestada üksikasjalikud nõuded rahvusvahelisele raamatu standardnumbrile (ISBN) kui ainulaadsele rahvusvahelisele süsteemile, mis võimaldab identifitseerida kindla kirjastaja avaldatud monograafilise väljaande iga tootevormi ja trüki. Standard määrab kindlaks ISBNi struktuuri, reeglid selle haldamiseks ja kasutamiseks, standardnumbriga seotud metaandmed ja ISBN süsteemi haldamise korra.

Näited selle kohta, millele standardit saab ja millele ei saa rakendada, on toodud standardi lisis A. ISBNi kasutamise üksikasju käsitletakse kasutaja käsiraamatus, mis on kättesaadav Eesti ISBN Agentuurist (vt <http://www.nlib.ee/isbn/>).

EVS-ISO 2789:2007

Asendab standardi

EVS-EN ISO 2789:2003

Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline raamatukogustatistika

Käesolev standard sisaldab juhiseid raamatukogu- ja infoteenuste osutajatele statistika kogumiseks ja esitamiseks eesmärgiga:

- esitada andmeid rahvusvaheliseks aruandluseks;
- tagada riikidevaheline vastavus nende statistiliste näitajate puhul, mida raamatukogude juhid sageli kasutavad, ent mida rahvusvahelised aruanded ei hõlma;
- edendada statistika kasutamise häid tavasid raamatukogu- ja infotöö korraldamisel;
- täpsustada andmete esitamist vastavalt standardi ISO 11620 nõuetele.

EVS-ISO 3297:2008

*Asendab standardi
EVS-ISO 3297:2002
Avaldatud eesti keeles(et)*

Informatsioon ja dokumentatsioon. Rahvusvaheline
jadaväljaande standardnumber (ISSN) ISO 3297:2007)

Käesolevas standardis iseloomustatakse jadaväljaannete ja teiste pidevväljaannete ühest identifitseerimist võimaldavat standardnumbrit (ISSN) ning propageeritakse selle kasutamist.

Iga rahvusvaheline jadaväljaande standardnumber (ISSN) on ühe kindla, kindlal kandjal ilmunud jadaväljaande või muu pidevväljaande ainukordne identifikaator. Standardis kirjeldatakse ka linke-ISSNi, toimetamismehhanismi ühe ja sama pidevväljaande eri kandjaversioonide koondamiseks ja linkimiseks.

ISSN on rakendatav nii varem ilmunud, praegu ilmuvatele kui ka lähemas tulevikus ilmuma hakkavatele jadaväljaannetele ja teistele pidevväljaannetele, olenemata nende avaldamiseks või tootmiseks kasutatavast kandjast.

Monograafiatel väljaannetel (raamatutel), heli- ja videosalvestistel, nooditrükiste, audiovisuaalteostel ja muusikateostel on oma nummerdussüsteemid, mistõttu selles standardis neid lähemalt ei käsitleta. Juhul, kui need väljaanded on osa mõnest pidevväljaandest, võivad nad peale oma standardnumbri kanda ka ISSN-i.

EVS-ISO 5127:2004

*Avaldatud eesti keeles (et),
rööpterminid inglise (en),
prantsuse(fr) ja soome (fi)
keeles*

Informatsioon ja dokumentatsioon. Sõnastik

Käesoleva standardi eesmärk on luua rahvusvaheline info- ja dokumendialane suhtlusvahend, milles esitatakse eelnimetatud alade mõisteid tähistavad terminid ja määratlused ning nende vahelised seosed.

Standardi käsitlusala langeb kokku ISO/TC 46 käsitlusalaga, mis on: "Raamatukogude, dokumendi- ja infokeskuste, teatmeteosten, arhiivide, infoteaduse ja kirjastamisega seotud tegevuste standardimine".

EVS-ISO 11620:2000

Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatukogutöö
tulemuslikkuse indikaatorid

Käesolevat standardit saab rakendada kõikide maade iga tüüpi raamatukogudes. Indikaatoreid saab kasutada mingi perioodi järel võrdluseks samas raamatukogus. Raamatukogusid võib võrrelda, kuid äärmiselt ettevaatlikult, arvestades nende lugejaskonna erinevusi ning tõlgendades indikaatoreid ja andmeid täpselt. See standard ei sisalda indikaatoreid, mille abil hinnata raamatukogude mõju üksikisikutele või ühiskonnale.

Tulemuslikkuse indikaatorid ei kata kõiki raamatukoguteenuseid, tegevusalasid ega ressursside kasutusvõimalusi, kuna neid indikaatoreid pole kas selle standardi koostamise ajal väljapakutud ja testitud või ei vastanud nad esitatud kriteeriumidele.

Käesolev standard ei püüa välistada selles standardis kirjeldamata tulemuslikkuse indikaatorite kasutamist.

EVS-ISO 11799:2005
Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Arhiivi- ja raamatukogu-
materjalide hoiunõuded

Käesolev standard määratleb parameetrid üldotstarbelistele hoidlatele, mida kasutatakse arhiivi- ja raamatukogumaterjalide pikaajaliseks hoiuks. See käsitleb hoone asukohta, konstruktsiooni, kasutatavat seadmestikku ja varustust.

Standard on rakendatav kõikide arhiivi- ja raamatukogumaterjalide suhtes, mida hoitakse üldotstarbelistes hoidlates, kus võidakse säilitada erinevaid meediumeid. See ei välista üksikutes hoidlates eraldi alade või osade rajamist, kus saab keskkonda kontrollida ning luua spetsiifiliste arhiivimaterjalide hoiunõuetele vastavad tingimused.

Käesolev standard ei sisalda erilisi nõudeid mitte- või mitte täielikult paber kandjal dokumentide, nagu pärgament või vellum, fotodokumentid või masinloetavad dokumendid, pikaajaliseks hoiuks. Samuti ei käsitle standard hoidlate hooldamise protseduure.

EVS-ISO 14416:2005
Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Raamatute, perioodika- ja jätkväljaannete ning teiste paberdokumentide koitmisele esitatavad nõuded arhiivides ja raamatukogudes. Meetodid ja materjalid

Käesolev standard on rakendatav nende raamatute, perioodika- ja jätkväljaannete ning arhiividokumentide koitmisel, mille vastupidavusele ja kestvusele esitatakse erinõudeid. Nii nagu raamatukogu- ja arhiividokumentide kasutamine, on ka nende kulumine erinev. Koitmismeetodi valik peab sellest tulenevalt lähtuma raamatukogu või arhiivi eripärast. Nii kõite kvaliteet kui ka hind lähtub sellest valikust.

Standard on rakendatav järgmiste põhitöingute teostamisel: publitseeritud ja publitseerimata säilike ja teiste samalaadset kaitset vajavate dokumentide esmane kõvakaaneline koitmine; kõvakaaneliste monograafiate, perioodika- ja jätkväljaannete ning mis tahes teiste dokumentide ümberkoitmine.

Standard ei ole ette nähtud nende köidete koitmiseks, millel on tellija hinnangul kõrge kunsti- või ajalooline väärtus, ega ükskõik, milliste köidete koitmiseks, mida, tulenevalt nende füüsilisest seisundist, ei saa või ei ole võimalik kõita vastavalt sellele standardile.

EVS-ISO 15489-1:2004
Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldus.
Osa 1: Üldnõuded

ISO 15489 käesolev osa on avalike ja eraõiguslike organisatsioonide loodud dokumentide haldamise juhise, mis arvestab nii organisatsioonisestest kui ka -väliste kasutajate vajadusi.

ISO 15489 selle osa nõuete järgimine tagab küllaldase dokumentide loomise, dokumendisüsteemi hõlmamise ning haldamise.

Toiminguid, mis aitavad tagada ISO 15489 käesolevas osas kirjeldatud põhimõtete ja nõuete kohase dokumendihalduse, käsitletakse tehnilises aruandes ISO/TR 15489-2 (Juhised).

EVS-ISO/TR 15489-2:2004
Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldus.
Osa 2: Juhised

ISO 15489 käesolev osa on ISO 15489-1 rakendusjuhise, mis on ette nähtud kasutamiseks dokumendihalduritele ja teistele organisatsiooni dokumentatsiooni eest vastutavatele isikutele. Selles osas esitatud meetodika võimaldab ISO 15489 esimest osa rakendada mis tahes organisatsiooni dokumendihalduses ning saada ülevaate neist protsessidest ja teguritest, millega tuleb arvestada organisatsioonidel, kes taotleavad dokumendihalduse kooskõla standardi esimeses osas sätestatud nõuetega.

EVS-ISO 15836:2004
Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. *Dublin Core*'i
metaandmeelemendid

Dublin Core on metaandmeelementide loetelu valdkondadevaheliseks inforessursside kirjeldamiseks.

Inforessursina käsitletakse siinses kontekstis ükskõik mida, millel on identiteet. *Dublin Core*'i rakendustes on inforessurssiks tavaliselt digitaal-dokument.

Käesolev standard käsitleb elementide kogumit üksnes üldiselt. Tavaliselt kasutatakse neid mingi kindla projekti või rakenduse kontekstis.

Valdkondliku või kohaliku iseloomuga nõuetest ning põhimõtetest võib tuleneda täiendavaid piiranguid, reegleid ja tõlgendusi. Käesoleva standardi eesmärgiks ei ole määratleda täpseid kriteeriume *Dublin Core*'i elementide kasutamiseks kindlates projektides või rakendustes.

EVS-ISO 19005-1:2006
Avaldatud rööptekstiga eesti (et) ja inglise (en) keeles

Käesolev ISO 19005 osa täpsustab, kuidas kasutada Portable Document Format (PDF) 1.4 digidokumentide pikaajaliseks säilitamiseks. See on rakendatav dokumentidele, mis sisaldavad tähemärke, raster- ja vektorandmeid.

ISO 19005 käesolev osa ei rakendu:

- konkreetsetele protsessidele, mille abil konverditakse paber- või digidokument PDF/A vormingusse;
- konkreetse tehnilise ülesehituse, kasutajaliidese, rakenduse või esitamise üksikasjadele;
- konkreetsetele dokumentide hoidmise füüsilistele meetoditele nagu meediumid ja hoiutingimused;
- arvuti riist- ja/või tarkvara nõuetele.

EVS-ISO 23081-1:2006
Avaldatud eesti keeles (et)

Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldusprotsessid.
Dokumentide metaandmed. Osa 1: Põhimõtted

ISO 23081 käesolev osa käsitleb dokumendihalduse metaandmete alus- ja üldpõhimõtteid. Need põhimõtted käsitlevad ajas järgmist:

- dokumente ja nende metaandmeid;
- kõiki dokumente ja nende metaandmeid mõjutavaid tegevusi;
- iga dokumentidega ja nende metaandmetega seotud süsteemi;
- iga dokumentide ja nende metaandmete halduse eest vastutavat organisatsiooni.

EVS juhendid

EVS JUHEND 9:2006

Dublin Core'i metaandmeelementide kasutamine

Käesolevas juhendis esitatakse *Dublin Core*'i metaandmeelemendid koos täpsustajatega.

Põhjalikumalt käsitletakse *Dublin Core*'i elemenditäpsustajaid ning *Dublin Core*'i kasutamist inforessursside kirjeldamisel.

Dublin Core'i metaandmete ja nende põhimõtete paremaks mõistmiseks on lisatud selgitusi metaandmetest üldiselt ning juhitud tähelepanu asjaoludele, millega tuleb arvestada *Dublin Core*'i rakendamisel.